

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 28. Didacus Torres Conceptionis urbem in Frontonum finibus excusat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

DIDACUS Torres, inutiles in suo officio moras nectere nescius, è Tucumanæ metropoli per desertam octoginta leucarum planitiem iter occipit: quâ emensâ, Conceptionis urbi, ad lacum fluminis Rubri posita, proximus, ab Magistratu inurbanas litteras accipit, quibus nomine publico ab ingressu urbis arcebatur, monebaturque ut flexo itinere alio diverteret, ne Indos ab solitis servitiis retrahens Rempublicam turbaret. Provincialis inexpectata acerbitate motus, ne diffimulatione malum serperet, per legitimum judicem, litterarum auctore debitis penis compescito, urbem ingressus, coram Magistratu demonstrat, nihil se nec suos ab Regis Catholici placitis alienum docere, nec repugnare iustis ac moderatis Indorum levitiis; sed in id tantum incumbere, ne supra modum cum certo ipso rum & Europæorum damno gravarentur. Valuit ostentatio fortitudinis ad eludendas dæmonis machinationes, veritatem ne accessu Provincialis & ejus Sociorum urbs spiritualibus destituta subsidiis, eoque ipsis addictissima, Deo reconciliaretur. Igitur Jubilæum ab anno Quinto nuper trimè concessum promulgat per quindecim dies quotidie Concionem cogit, privatis colloquis technas dæmonum dissolvit; tantumq[ue] potuit, ut odio in amorem ac estimationem verso, Hispani omnes, nomine dempto, nuncio dæmoni remitto, in Christigratiam per Exhomologesim redire sat gerint. Sed misera Frontonum conditio erat, antiquis moribus sub generis humani hostis tyrannide perseverare amantium. Quos dum conficeret latissime usque ad Peruvia fines vagantes, & insuper cognovisset Abipones, Mataguas, Naticas, Mogoñas, Tonocotanos, Frontonibus agnatas nationes, Sacerdotum defectu sub eadem tyrannide esse impetus illi fuit, Divi Xaverii exemplo, in Europam renavigandi, & per academias Hispanæ ac Italæ quantâ posset vocis contentionē Academicos ad commiserationem tot populorum commovendi. Sed vanus erat sine facultate imperus: quare, unico tantum ex his nationibus infante ante mortem baptizato, adverso flumine Argenteo Paraquarioque iter suum continuans, Assumptionis urbem ielicerit tandem tenuit; & sub finem anni ab inito tæculo noni Paraquariæ statum hunc fermè reperit.

QUAMVIS Reges Catholici, jam inde ab Caroli Quinti temporibus, Episcopos & Sacerdotes ad Paraquariæ culturam submiserant; rari tamen reperti sunt qui se totos Indorum curæ traderent, nisi quod vir plane Divinus Bolanius Franciscanus, incorruptione corporis post mortem celebris, & aliquot ex eodem Ordine præclati viri, egregiam operam sub hæc tempora in excolandis Barbaris collocarint, quorum magnam multitudinem in Assumptionis urbis ditione, quatuor oppidis constructis, immortalē sibi, & Illustrissimo suo Ordini, gloriam pererunt. Aliquot etiam alia oppida in eadem regione constructa externis Sacerdotibus subdebantur; qui quia Assumptionis urbis & suburbanis regionibus procurandis vix sufficerent, nedum ad longinquæ loca extendere se possent, cogeabantur Episcopi regiones integras uni Sacerdoti. tantorum laborum impari, committere. Quare miserrima erat urbecularum per Paraquariam immenso tractu inter se dissipatum, & oppidorum, quæ Ethnicorum, quæ Neophytorum, facies; quorum multi Sacerdotum defectu, nullo Europæorum Indorumque discrimine, Matrimonia legi veteri contrahebant, aut palam pellicatum profitebantur. Deficiente Catechesi lex Divina & humana penitū ignorabatur. Sacrorum usus ferè nullus, factiones, lites, ambitus affitum. Quibus malis quamvis pauci Socii ante fundationem Provinciae pro viribus remedium attulerant, tamen locorum vastitas, & mali pernicies multiplicitasq[ue], remedia alia exigebant: quæ tandem magna ex parte adhibita sunt, dum Didacus Torres Assumptionis domum pro potestate in collegium vertit: nam exinde Barbaries latius expugnata, vitia profligata, ignorantia debellata, & bellum dæmoni majoribus viribus indictum est. Marcellus Lorençana Rector, partitis inter Socios vicibus, adverso Paraquario & ad alia localangè lateque excurrebat. Imperatum ab Episcopo est, ut anathema diceret his, qui ex villis, pagis, latibulis Indos nondum baptizatos statutis temporibus ad Societas Collegium non sisterent. Sed quamvis sic in Assumptionis urbe & aliis Paraquariæ locis Societas elaboraret, tamen

longè

CAPUT
XXVIII.
Didacus
Torres
Conceptionis
urbem
in Frontonum
finibus
x. oīr.

Urbs enim re-
cipere resuit
Didacus
Torres: ur-
bem ad se
recipendum
adgit.

Urbs inur-
banas
litteras
officia com-
pensat.

Frontonum
misera con-
ditio.

CAPUT
XXIX.
Paraquarie
status.

Franciscani
Patres ali-
quet oppida
fundant.

Aliæ Barba-
rorum oppi-
da ab Sacer-
dotibus con-
struuntur.

Laboratur
penuria Sa-
cerdotum.

Inde vita &
ignorantia.

Tota regio ab
Societate ju-
vatur.